Dosarul nr. 1a-75/2026 I
instanţă
Nr. comp. 1- 25175331-05-1a-16062026 Judecător Ciorba Alexandru
Judecătoria Cimișlia

D E C I Z I E
În numele Legii

19 noiembrie 2026 **mun. Comrat**

Completul de judecată al Curţii de Apel Sud sediul Comrat
în componenţa:
președintelui completului, judecătorul Hudoba Valeri
judecătorilor Colev Grigori și Cherdivara Dumitru
grefier Jeleva Elena
cu participarea:
procurorului Sîrbu Lilia
apărătorului inculpatului Busuioc Roman avocatul Zahariuc Vladimir
apărătorului părții vătămate ***** avocatul Terzi Larisa
inculpatului Busuioc Roman

judecând în ședință publică apelul declarat de către procurorul în Procuratura Cimişlia, Borodin Alexandra, împotriva sentinței judecătoriei Cimișlia din data de 26 mai 2026 pe cauza penală în privința lui:

Busuioc Roman Ivan, născut la *****, IDNP – *****, cetăţean al Republicii Moldova, originar şi domiciliat în r-nul Basarabeasca, s. Sadaclia, studii medii, supus serviciului militar, divorțat, neangajat în câmpul muncii, fără grad de dezabilitate, nu se află la evidența medicului psihiatru, nefiind reținut în prezenta cauză, fără antecedente penale,

învinuit de săvârșirea infracţiunii prevăzute de art.201[1] alin.(2) lit.a[1]) Cod penal al Republicii Moldova.

Cauza penală s-a aflat pentru examinare în prima instanţă la judecătoria Cimișlia de la 16 decembrie 2025 până la 26 mai 2026. (f.d.141, 196-207)

Judecătoria Cimișlia a pronunţat sentinţa la data de 26 mai 2026. (f.d.196-207)

Cauza penală a parvenit pentru judecare în ordine de apel la Curtea de Apel Sud sediul Comrat la data de 16 iunie 2026. (f.d.217)

Procedura citării a fost respectată.

Audiind raportul judecătorului raportor pe fondul cauzei, participanții la proces, asupra apelului în cauză,

C O N S T A T Ă:

Prin sentința judecătoriei Cimișlia din 26 mai 2026, Busuioc Roman Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit. a^1) din Codul penal şi condamnat în baza acestei legi, stabilindu-i pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii în mărime de 230 (două sute treizeci) ore.

Termenul de executare pedepsei în privința lui Busuioc Roman Ivan urma a fi calculat din momentul rămânerii definitive a prezentei sentințe.

Controlul asupra comportării și executării de către Busuioc Roman Ivan a pedepsei stabilite prin prezenta sentință, a fost pusă în obligația organului de probațiune din raza teritorială a domiciliului acestuia.

În temeiul art. art. 67 alin. (2^2) din Codul penal, Busuioc Roman Ivan urma să semneze un angajament prin care se obligă să se prezinte, în termen de 5 (cinci) zile de la momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, la organul de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul.

S-a informat Busuioc Roman Ivan că în baza art. 67 alin. (3) din Codul penal, în caz de eschivare cu rea-voință de la munca neremunerată în folosul comunității, pedeapsa se va înlocui cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 (patru) ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

S-a aplicat în privința lui Busuioc Roman Ivan măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi ţara, cu menținerea acesteia până la intrarea sentinței în vigoare.

Mijloacele materiale de probă: un suport informațional cu înregistrării audio, ridicată de la IP „Serviciul național unic pentru apelurile de urgență 112”, conform procesului - verbal de ridicare din 20.11.2025, recunoscut ca corp delict prin

ordonanța organului de urmărire penală din 24 noiembrie 2025, au fost lăsate spre păstrare la materialele cauzei penale.

Corpul delict: un televizor de model „Sakura” cu ecran deteriorat care se păstrează în camera de păstrare a corpurilor delicte a IP Basarabeasca, conform chitanței nr. 368, urma a fi restituit proprietarului după definitivarea sentinței. (f.d.196-207)

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut că **Busuioc Roman**, în perioada anului 2023-15 iulie 2025, în timpul traiului în comun cu mama sa, *****, a.n. *****, în s. Sadaclia, r-nul Basarabeasca, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale îndreptate la săvârșirea actelor de violență asupra altui membru al familiei, profitând de starea de neputință cunoscută a acesteia, care se datorează vârstei înaintate, a săvârșit acțiuni violente față de mama sa, manifestate prin exprimarea cuvintelor și expresiilor injurioase, intimidare, devalorizare, insulte, ofense, amenințarea cu violență, neimplicarea în asigurarea materială a traiului, distrugerea obiectelor din domiciliu, - în scop de impunere a voinței și a controlului personal, iar la 15 iulie 2025, aproximativ la orele 18:00, Busuioc Roman Ivan, fiind la domiciliu, în stare de ebrietate alcoolică, continuând acțiunile ilegale îndreptate la săvârșirea actelor de violență, a inițiat o ceartă, în timpul căreia, a adresat în privința mamei sale ***** cuvinte și expresii injurioase, a distrus televizorul de model „Sakura” și un tonometru, provocându-i, în conformitate cu raportul de evaluare psihologică nr. 1044 din 08.09.2025 stări psihoemoționale negative, evidențiate prin prezența anxietății, lipsa energiei emoționale, frică, afectarea încrederii în sine, blocaj emoțional, rușine, vulnerabilitate, iar la nivel fiziologic - tulburări ale somnului, oboseală, accentuarea bolilor cronice, lipsa energiei vitale.

Astfel, acţiunile inculpatului Busuioc Roman de către organul de urmărire penală au fost încadrate juridic în baza ***art. 201[1] alin. (2) lit.a[1]) din Codul penal,*** după indicii calificativi: „*violență în familie, adică, acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței și a controlului personal asupra victimei, profitând de starea de neputință cunoscută a victimei, care se datorează vârstei înaintate*”.

Cauza penală în prima instanță a fost examinată în ordinea procedurii generale.

<u>Solicitarea și argumentele apelului:</u>

La data de 08 iunie 2026 procurorul în Procuratura Cimişlia Borodin Alexandra, în dezacord cu sentința judecătoriei Cimișlia din 26 mai 2026, a depus apel, în care a solicitat casarea parțială a sentinței Judecătoriei Cimișlia din 26.05.2026 emisă pe cauza penală de învinuire a lui Busuioc Roman pe art. 201[1] alin. (2) lit. a[1]) Cod penal, pe motivul blândeții acesteia, dispunând rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care: a-l recunoaște pe Busuioc Roman Ivan vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art.201[1] alin.(2) lit.a[1]) Cod penal, și în baza acestui articol, a-i stabili pedeapsă 02 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; în conformitate cu art.90 alin.(1) Cod penal, pedeapsa stabilită inculpatului Busuioc Roman de suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 02 ani, cu obligarea acestuia, conform alin.(6) art.90 Cod penal: să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate; să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile; să participe la programe probaţionale. În rest, sentința de menținut. (f.d.212-214)

În motivarea apelului indică apelantul că, deși instanța de judecată, în urma examinării cauzei, în mod justificat a conchis că probele dovedesc vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 201[1] alin.(2) lit.a[1]) Cod penal, însă în partea ce ține de individualizarea și aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în privința inculpatului, consideră că pedeapsa aplicată este prea blândă, din care considerente, sentința este pasibilă anulării.

A indicat că potrivit art. 16 alin.(4) din Codul penal, infracțiunea incriminată inculpatului Busuioc Roman se atribuie la categoria infracțiunilor grave pentru care sancțiunea articolului respectiv prevede pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de la 1 la 6 ani.

A menționat că procurorul a solicitat recunoașterea lui Busuioc Roman Ivan culpabil de comiterea infracțiunii prevăzută de art.201[1] alin. (2) lit.a1) Cod penal și aplicarea unei pedepse cu închisoare de 02 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90 alin.(l) Cod penal, pedeapsa stabilită inculpatului Busuioc Roman de suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani, cu obligarea acestuia, conform alin. (6) art. 90 Cod penal:-să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate;-să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile; -să participe la programe probaționale.

În motivarea hotărârii adoptate, instanța de judecată a reținut faptul că: „Busuioc Roman a comis infracțiunea în lipsa circumstanțelor atenuante prevăzute la art. 76 din Codul penal, însă cu prezența circumstanțelor agravante prevăzute la art. 77 din Codul penal și anume: săvârșirea infracțiunii de către o persoană aflată în stare de ebrietate. [...] La individualizarea pedepsei, instanța ține cont de gravitatea faptei, de circumstanțele concrete ale cauzei, de persoana inculpatului, precum și de scopul pedepsei penale. Deși fapta comisă prezintă un grad de pericol social, instanța constată că inculpatul Busuioc Roman se află la prima abatere de la legea penală, anterior nu a fost condamnat, iar din materialele cauzei nu rezultă că izolarea acestuia de societate ar fi necesară pentru corectarea sa sau pentru prevenirea comiterii unor noi infracțiuni. În aceste condiții, instanța apreciază că aplicarea pedepsei cu închisoarea ar fi excesivă și disproporționată în raport cu circumstanțele cauzei și datele ce caracterizează persoana inculpatului. Totodată, munca neremunerată în folosul comunității, stabilită în cuantum de 230 de ore, apropiat de limita maximă prevăzută de lege, constituie o sancțiune suficient de fermă, aptă să asigure responsabilizarea inculpatului și atingerea scopului pedepsei. Prin urmare, instanța consideră echitabilă aplicarea față de inculpatul Busuioc Roman a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 230 de ore.” citat încheiat.

A mai menționat că în ședința de judecată inculpatul Busuioc Roman vina de comiterea infracțiunii imputate nu a recunoscut-o. Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat instanța de judecată a apreciat-o critic, în scopul eschivării acestuia de la răspunderea penală. În același timp, față de Busuioc Roman, careva circumstanțe atenuante, prevăzute de art. 76 Cod penal nu au fost stabilite.

În privința inculpatului Bucuioc Roman a fost stabilită circumstanța agravantă, prevăzută de art.77 alin. (1) lit.j) Cod penal: - săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate alcoolică. La locul de trai inculpatul Busuioc Roman este caracterizat negativ.

Conform materialelor cauzei penale, într-adevăr Busuioc Roman Ivan anterior nu a fost atras la răspundere penală, însă potrivit datelor cazierului contravențional, pe parcursul anului 2025, cet. Busuioc Roman au fost atras la răspundere contravențională, pe faptul săvârșirii contravențiilor privind ’’Înjuria” și ’’Huliganismul”, săvârșite asupra mamei sale *****. Deși în ședința de judecată partea vătămată ***** s-a folosit de dreptul de a nu da declarații în privința fiului ei Busuioc Roman, faptul că Busuioc Roman aplică acțiunile violente în privința

acesteia de o perioadă îndelungată de timp se confirmă prin materialele cauzei penale. În acest sens, potrivit Raportului de evaluare psihologică nr.1044 din 08.09.2025 în privința *****, au fost identificate aspecte relevante, referitor la faptul că ’’comportamentul violent declarat de către respondentă și experiențele cu intensitate emoțională negative trăite în acești 3 ani o fac să se simtă neajutorată, confuză, dezamăgită, blocată în fața dificultăților..” ’’aceasta manifestă stare psihoemoțională generală perturbată de lipsa siguranței și frica că (fiul ei) poate veni în orice moment, gânduri neliniștitoare repetitive cu griji legate de ceia ce se va întâmpla după expirarea ordonanței de protecție..”.

Iar în conformitate cu procesul-verbal de examinare din 24 noiembrie 2025 a înregistrărilor audio a apelurilor de urgență din data de 15 iulie 2025, privind apelul efectuat la serviciul 112 de către *****, aceasta reclamă că fiul este în stare de ebrietate și i-a stricat televizorul, victima afirmă că ”el a mai făcut așa ceva.”

Astfel, se determină că, acțiunile de violență domestică ale lui Busuioc Roman față de mama sa ***** nu au un caracter izolat, ci dimpotrivă, poartă un caracter repetitiv, manifestate pe o perioadă îndelungată de timp, în pofida intervenției organelor de drept.

În aceste condiții consideră că scopul pedepsei penale, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, corectarea inculpatului și restabilirea ordinii de drept, nu poate fi atins în cazul inculpatului Busuioc Roman prin aplicarea față de el a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității. În același timp, aplicarea față de inculpatul Busuioc Roman a pedepsei sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, pe o anumită perioadă de timp și executarea de către inculpat a anumitor obligațiuni privind prezentarea sa la organul de probațiune, participarea la programe probaționale, ar contribui la reeducarea condamnatului și la reducerea comportamentului violent.

Acuzarea consideră, că reeducarea și corectarea lui Busuioc Roman Ivan nu va putea fi atinsă prin pedeapsa stabilită sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, deoarece nu este proporțională faptelor comise de el, personalității inculpatului, de aceea, consideră că sentința instanței de judecată, în partea ce ține de individualizarea pedepsei inculpatului urmează a fi casată parțial, cu aplicarea în privința lui Busuioc Roman Ivan a pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 02 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu dispunerea suspendării condiționate a pedepsei pe o perioadă de probațiune de 02 ani, și stabilirea unor obligațiuni prevăzute la alin.(6) al art.90 din

Codul penal.

La data de 16 iunie 2026 cauza penală a parvenit la Curtea de Apel Sud sediul Comrat pentru judecarea apelului. (f.d.217)

Procurorul Sîrbu Lilia în ședința instanţei de apel a susținut cererea de apel depusă împotriva sentinței judecătoriei Cimișlia din 26 mai 2026, în privința inculpatului Busuioc Roman, ce ține de pedeapsa stabilită, considerând că pedeapsa stabilită inculpatului sub formă de muncă neremunerată este una prea blândă, și nu au fost luate în considerație în mod corespunzător de către instanța de fond prevederile articolului 61 Cod penal și 75 Cod penal. Ori, conform materialelor cauzei penale, Busuioc Roman anterior a fost tras la răspundere contravențională pentru comiterea contravențiilor, și anume înjuria și huliganismul, unul dintre care a fost comis în privința mamei sale. Cu atât mai mult, instanța de fond a stabilit că în cazul dat nu sunt circumstanțe care atenuează răspunderea inculpatului, însă a reținut că există circumstanțe agravante în privința inculpatului, comiterea infracțiunii în stare de ebrietate. Cu atât mai mult, conform Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la individualizarea pedepsei penale, și anume punctul 17, care prevede că o atenție sporită trebuie să fie acordată în cazurile stabilirii pedepsei persoanelor declarate vinovate în săvârșirea infracțiunilor, inclusiv și în săvârșirea infracțiunilor de violență în familie. Respectiv, reieșind din specificul infracțiunii comise, din comportamentul inculpatului, reieșind din circumstanțele cauzei și din personalitatea inculpatului, care la locul de trai se caracterizează negativ, consideră că în privința acestuia urmează să fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor articolului 90 Cod penal, așa cum a solicitat procurorul în cererea sa de apel.

În ședința instanței de apel, avocatul Terzi Larisa în interesele părții vătămate ***** a menționat că partea vătămată *****, mai multe ori a fost victimă a violenței în familie din partea fiului său, ultimul fiind sancționat pe cauze contravenționale. De aceea, consideră că, într-adevăr, apelul urmează a fi admis, cererea fiind întemeiată și urmează a fi modificată pedeapsa stabilită.

În ședința instanței de apel, apărătorul inculpatului Busuioc Roman, avocatul Zahariuc Vladimir a menționat că în instanța de fond nu au contestat probele acuzării, întrucât Roman Busuioc și-a recunoscut vinovăția. Partea vătămată a fost invitată în ședința de judecată. D-ei s-a folosit de dreptul său și a refuzat de la darea declarațiilor. Acțiunea civilă nu a fost înaintată. Potrivit informației parvenite de la Inspectoratul de Poliție Basarabeasca, caracteristica

prezentată în care este indicat că dlui se caracterizează negativ este bazată pe datele centrului de tehnologii informaționale precum că ultimul a fost tras la răspunderea administrativă, în anul 2025, de o singură dată – pe art. 69. Însăși această informație nu înseamnă că personalitatea inculpatului este una negativă. Acest episod a avut loc în anul 2025. Procurorul nu dispune de careva informații precum că ultimul a comis o oarecare infracțiune după sentința ce a fost pronunțată, adică repetat.

A menționat că procurorul nu este de acord cu pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunității, considerând-o una prea blândă. Însă, partea apărării, reieșind din personalitatea acestuia și faptul că ultimului îi pare rău de cele comise, atenționează că instanța de fond și-a realizat dreptul existent de alegere a unei pedepse sub formă de munca neremunerată în folosul comunității, în baza art. 201^1 Codului penal Republicii Moldova. Adică, instanța de fond a individualizat pedeapsa în baza art. 75 din CP al Republicii Moldova – adică, bazându-se pe lipsa antecedentelor penale. Și anume, a considerat posibilă corectarea inculpatului fără ca să-i fie aplicată pedeapsa închisorii. Faptul că procurorul nu este de acord cu această pedeapsă nu înseamnă că pedeapsa penală nu a fost aplicată corect și nu reprezintă un motiv pentru casarea sentinței în această parte.

Inculpatul Busuioc Roman în şedinţa instanţei de apel, a susținut poziția avocatului său, și-a cerut scuze de la mama sa și ea l-a iertat. A menționat că mai bine este pedeapsa sub formă de munca neremunerată decât închisoare.

În ședința instanței de apel, partea vătămată *****, fiind legal citată despre data, locul și ora examinării cauzei, nu s-a prezentat.

Ținând cont de opinia participanților la proces și de prevederile art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală, Completul de judecată constată posibil de examinat spața în lipsa părții legal citate.

Audiind participanții la proces, examinând materialele cauzei penale, Completul de judecată consideră necesar de a respinge apelul declarat de procurorul în Procuratura Cimişlia Borodin Alexandra ca nefondat și de a menține sentința Judecătoriei Cimișlia din 26 mai 2026, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, *termenul de apel este de 15 zile de la data pronunţării sentinţei integrale, dacă legea nu dispune altfel*.

Completul de judecată, consideră apelul declarat de procurorul în Procuratura Cimişlia Borodin Alexandra, ca declarat în termen, având în vedere că, sentința a fost pronunţată la 26 mai 2026, iar apelul a fost declarat de către procuror la data de 08 iunie 2026.

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală al RM, *sentinţele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt şi în drept a cauzei, cu excepţia sentinţelor pronunţate de către instanţele judecătoreşti privind infracţiunile pentru a căror săvârşire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate*.

Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, *instanţa de apel, judecând apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală, şi în baza oricăror probe noi prezentate instanţei de apel*.

Potrivit art. 415 alin. (1), pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală al RM, *instanţa de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: respinge apelul, menţinând hotărârea atacată, dacă apelul este nefondat*.

Conform prevederilor art. 6 § 1 a Convenţiei Europene pentru apărarea drepturilor şi libertăților fundamentale orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate asupra sa.

În conformitate cu practica Curții Europene a Drepturilor Omului, „pentru ca procedurile să fie corecte, așa cum prevede art. 6 alin. (1) din Convenție, instanța trebuie să examineze în mod corespunzător observațiile, argumentele și probele prezentat de către părți, fără a fi părtinitoare în aprecierea aplicabilității acestora la decizia sa”, (cauza *Krasulya vs. Federației Ruse, plângerea nr. 12365/03, hotărârea din 22 februarie 2007, §50,* cauza *Van Kük vs. Germaniei, 35968/97, §§ 47, 48, CEDO 2003-VII,* cauza *Kraska vs. Elveţiei din 19 aprilie 1993, Seria A, N 254-B, § 30*).

În vederea executării prevederilor alin. (1) și (2) art. 414 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, în ședința de judecată a instanței de apel au fost cercetate suplimentar probele examinate în prima instanță, și anume:

- revendicare în privința lui Busuioc Roman. Conform informației, nu a fost anterior tras la răspundere penală (f.d.90);

- cazierul contravențional în privința lui Busuioc Roman, conform căruia, în anul 2025, a fost tras la răspundere contravențională pentru comiterea contravenției prevăzute de articolul 69 din Codul contravențional și articolul 354 – huliganismul nu prea grav (f.d.92);

- certificatul de la medicul psihiatru, conform căruia Busuioc Roman nu se află la evidență la medicul psihiatru (f.d.94);

- informație de la medicul narcolog, conform căreia inculpatul nu se află la evidență (f.d.96);

- caracteristica eliberată în privința lui Busuioc Roman, conform căreia Busuioc Roman este divorțat, nu este angajat în câmpul muncii, locuiește la moment cu mama sa, *****, care este pensionară. Pe parcursul domniei sale pe teritoriul satului Sadaclia, anterior au fost înregistrate plângeri în adresa dumnealui privind acțiuni violente în sfera relațiilor familiale. Anterior a fost tras la răspundere contravențională de mai multe ori (f.d.98);

- dosarul contravențional, cauza contravențională în privința lui Busuioc, în baza articolului 69, pentru contravenția comisă în privința lui ***** (f.d.102-107).

Analizând textul sentinței contestate în coraport cu motivele invocate de apelant, se atestă că instanța de fond s-a expus argumentat asupra vinovăției inculpatului, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, Completul de judecată, o acceptă şi o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16 februarie 2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (cauza *Van de Hurk vs. Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală, şi în baza oricăror probe în ansamblu prezentate instanţei de apel, a fost stabilit adevărul pe cauză și faptelor reținute în sarcina inculpatului Busuioc Roman, le-a fost dată o încadrare juridică corespunzătoare.

Cum reiese din materialele dosarului, instanța de apel a stabilit că, **Busuioc Roman**, în perioada anului 2023-15 iulie 2025, în timpul traiului în comun cu mama sa, *****, a.n. *****, în s. Sadaclia, r-nul Basarabeasca, conștientizând

caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale îndreptate la săvârșirea actelor de violență asupra altui membru al familiei, profitând de starea de neputință cunoscută a acesteia, care se datorează vârstei înaintate, a săvârșit acțiuni violente față de mama sa, manifestate prin exprimarea cuvintelor și expresiilor injurioase, intimidare, devalorizare, insulte, ofense, amenințarea cu violență, neimplicarea în asigurarea materială a traiului, distrugerea obiectelor din domiciliu, - în scop de impunere a voinței și a controlului personal, iar la 15 iulie 2025, aproximativ la orele 18:00, Busuioc Roman Ivan, fiind la domiciliu, în stare de ebrietate alcoolică, continuând acțiunile ilegale îndreptate la săvârșirea actelor de violență, a inițiat o ceartă, în timpul căreia, a adresat în privința mamei sale ***** cuvinte și expresii injurioase, a distrus televizorul de model ,,Sakura" și un tonometru, provocându-i, în conformitate cu raportul de evaluare psihologică nr. 1044 din 08.09.2025 stări psihoemoționale negative, evidențiate prin prezența anxietății, lipsa energiei emoționale, frică, afectarea încrederii în sine, blocaj emoțional, rușine, vulnerabilitate, iar la nivel fiziologic - tulburări ale somnului, oboseală, accentuarea bolilor cronice, lipsa energiei vitale.

E de menționat că potrivit sentinței contestate cu apel, inculpatul Busuioc Roman a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit.a^1) Cod penal al Republicii Moldova, stabilindu-i pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 230 (două sute treizeci) ore.

Termenul de executare pedepsei în privința lui Busuioc Roman Ivan urma a fi calculat din momentul rămânerii definitive a prezentei sentințe.

Controlul asupra comportării și executării de către Busuioc Roman Ivan a pedepsei stabilite prin prezenta sentință, a fost pusă în obligația organului de probațiune din raza teritorială a domiciliului acestuia.

În temeiul art. art. 67 alin. (2^2) din Codul penal, Busuioc Roman Ivan urma să semneze un angajament prin care se obligă să se prezinte, în termen de 5 (cinci) zile de la momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, la organul de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul.

S-a informat Busuioc Roman Ivan că în baza art. 67 alin. (3) din Codul penal, în caz de eschivare cu rea-voință de la munca neremunerată în folosul comunității, pedeapsa se va înlocui cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 (patru) ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

S-a aplicat în privința lui Busuioc Roman Ivan măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi ţara, cu menținerea acesteia până la intrarea sentinței în vigoare.

Mijloacele materiale de probă: un suport informațional cu înregistrării audio, ridicată de la IP „Serviciul național unic pentru apelurile de urgență 112”, conform procesului - verbal de ridicare din 20.11.2025, recunoscut ca corp delict prin ordonanța organului de urmărire penală din 24 noiembrie 2025, au fost lăsate spre păstrare la materialele cauzei penale.

Corpul delict: un televizor de model „Sakura” cu ecran deteriorat care se păstrează în camera de păstrare a corpurilor delicte a IP Basarabeasca, conform chitanței nr. 368, urma a fi restituit proprietarului după definitivarea sentinței. (f.d.196-207)

Nefiind de acord cu pedeapsa stabilită, **procurorul în Procuratura Cimişlia Borodin Alexandra** a declarat apel împotriva sentinței judecătoriei Cimișlia din 26 mai 2026 pe motivul faptului că instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea blândă inculpatului.

Verificând împrejurările de fapt și aspectele de drept ale cauzei, precum și efectuând cercetarea nemijlocită, multilaterală și obiectivă a probelor administrate, Completul de judecată conchide că, instanța de fond corect l-a recunoscut pe inculpatul Busuioc Roman ca fiind vinovat de comiterea infracțiunii imputate, calificând corect acțiunile acestuia în baza art. 201^1 alin. (2) lit.a^1) Cod penal.

Completul de judecată reiterează că, confirmarea vinovăției inculpatului Busuioc Roman în comiterea infracțiunii imputate nu se contestă de către acuzator și nici de inculpat, sentința instanței de fond fiind atacată de acuzatorul de stat, doar în partea stabilirii pedepsei, care este considerată ca fiind blândă.

Subsecvent, instanța de apel se va expune doar asupra pedepsei aplicate inculpatului Busuioc Roman.

E de menționat că, în apelul înaintat, acuzatorul de stat a solicitat casarea sentinţei în partea tipului pedepsei aplicate de instanţa de fond sub formă de muncă neremunerată, invocând că este o pedeapsă prea blândă aplicată inculpatului, şi că ultimul urmează a fi condamnat la o pedeapsă cu închisoare pe termen de 02 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu dispunerea suspendării condiționate a pedepsei pe o perioadă de probațiune de 02 ani, conform art.90 Cod penal.

Conform art. 75 alin. (1) şi (2) Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvârşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în*

Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia. ***În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracţiunea săvârşită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepţional şi se aplică atunci când gravitatea infracţiunii şi personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă şi nu şi-ar atinge scopul****. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârşirea infracţiunii, se stabileşte numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menţionate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepţional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanţa de judecată*.

Este de menţionat că norma art. 201^1 alin. (2) lit.a^1) Cod penal, infracţiune de care a fost recunoscut vinovat Busuioc Roman, prevede pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de la 1 la 6 ani.

În viziunea instanţei de apel, apelantul nu a abordat condiţiile ce vizează persoana infractorului şi faptul că scopul pedepsei poate fi atins doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate.

Or, la capitolul persoana celui vinovat - instanţa urmează să efectueze o analiză amplă a personalităţii infractorului, să dispună de date referitoare la calităţile fizice şi psihice ale celui vinovat manifestate prin fapta comisă, în perioada premergătoare săvârşirii faptei prejudiciabile şi după săvârşirea acesteia, în timpul judecăţii (aspectele social – psihologice, nivelul de instruire școlară, studiile, activitatea social utilă/muncă, comportamentul, mediul familial, intelectual, caracterul, temperamentul, vârsta, factorii care influențează sau pot influenţa conduita lui generală, antecedentele ș.a.), aceste circumstanţe pot fi stabilite prin prezentarea documentelor necesare.

Examinând ansamblul probator și elementele ce caracterizează personalitatea inculpatului, Completul de judecată constată că prima instanță a evaluat în mod riguros și a transpus în individualizarea pedepsei toate circumstanțele agravante

relevante, nefiind constatată o omisiune sau o ignorare a acestora în procesul deliberativ.

Totodată, Completul constată că prima instanță, la individualizarea și stabilirea pedepsei penal-juridice în privința inculpatului Busuioc Roman, a respectat cu strictețe limitele legale instituite de sancțiunea art. 201[1] alin. (2) lit. a[1]) din Codul penal. În acest sens, pedeapsa aplicată sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității a fost orientată spre maximul special prevăzut de legiuitor, fiind stabilita la o durată apropiată de plafonul de 240 de ore.

Subsecvent, instanța de apel respinge ca fiind nefondată alegația acuzatorului de stat potrivit căreia *în ședința de judecată inculpatul Busuioc Roman vina de comiterea infracțiunii imputate nu a recunoscut-o. Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat instanța de judecată a apreciat-o critic, în scopul eschivării acestuia de la răspunderea penală*.

Or, în sensul dat, Completul de judecată reține că exercitarea de către inculpat a dreptului de a nu recunoaște acuzația reprezintă o manifestare legitimă a strategiei de apărare și nu poate fi convertită într-un argument pentru înăsprirea pedepsei. O abordare contrară ar echivala cu sancționarea indirectă a poziției procesuale a inculpatului, încălcând flagrant garanțiile dreptului la un proces echitabil.

De asemenea, Completul de judecată subliniază că lipsa antecedentelor penale constituie un factor de relevanță majoră în procesul de individualizare a pedepsei, atestând un grad de periculozitate socială redus al persoanei. Sub acest aspect, atragerea anterioară a inculpatului Busuioc Roman la răspundere contravențională nu poate fi asimilată antecedentelor penale și nu poate produce efecte juridice similare, întrucât faptele de natură contravențională nu afectează trecutul infracțional al persoanei și nu pot fundamenta o asprire a pedepsei penale.

Referitor la criticile apelantului fundamentate pe *Raportul de evaluare psihologică nr. 1044 din 08.09.2025 în privința părții vătămate* *****, Completul de judecată subliniază că acest mijloc de probă reliefează, într-adevăr, impactul psiho-emoțional al faptei asupra victimei, însă nu reprezintă un argument indubitabil pentru aplicarea exclusivă a pedepsei cu închisoarea. Stabilirea modului de executare a sancțiunii penale implică o analiză multifactorială, iar concluziile raportului nu elimină posibilitatea ca scopul educativ și preventiv al pedepsei să fie atins prin modalități alternative de executare, care nu implică privarea de libertate.

Cu referire la alegațiile apelantului privind imposibilitatea realizării scopului

pedepsei prin aplicarea muncii neremunerate în folosul comunității și solicitarea de casare parțială a sentinței în vederea stabilirii unei pedepse de 2 ani de închisoare cu suspendarea condiționată a executării acesteia (art. 90 din Codul penal), Completul de judecată reține o neconcordanță în poziția acuzării. Deși se invocă o pretinsă disproporționalitate în raport cu gravitatea faptei și personalitatea inculpatului Busuioc Roman, însăși măsura de clemență solicitată de apelant, suspendarea condiționată a executării, demonstrează că nici acuzarea nu consideră necesară sau oportună izolarea efectivă a inculpatului de societate. Prin urmare, argumentul privind ineficiența muncii în folosul comunității apare ca fiind nefondat.

Prin urmare, susținerile acuzării de ineficiența muncii neremunerate în folosul comunității ca măsură de reeducare și corectare a inculpatului sunt nefondate, neavând un suport probator sau legal. Instanța de fond a procedat la o individualizare corectă a sancțiunii, strict în limitele textului de lege și în concordanță cu criteriile generale stabilite de legislația penală. În consecință, motivele invocate în cererea de apel nu relevă elemente noi sau de o gravitate sporită care să justifice casarea parțială a sentinței în sensul înăspririi pedepsei.

În speţa celor menţionate supra instanţa de apel găseşte ca corectă şi întemeiată hotărârea instanţei de fond privind aplicarea în privinţa inculpatului Busuioc Roman, a unei sentinţe de condamnare cu aplicarea pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii.

La caz, Completul de judecată atestă lipsa temeiurilor legale privind casarea sentinței și pronunțarea unei noi decizii cu aplicarea unei pedepse mai aspre inculpatului Busuioc Roman.

Astfel, instanța de apel reiterează că printre garanțiile unui proces echitabil, reglementat de art. 6 din CEDO, se enumeră şi faptul că orice persoană trebuie să fie judecată în mod echitabil de un tribunal independent şi imparțial, ceea ce a fost realizat și în prezenta cauză, fiind respectate drepturile inculpatului garantate atât de Constituţia Republicii Moldova, Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, cât şi de Codul de procedură penală.

Reieşind din circumstanţele indicate, Completul de judecată va respinge ca nefondat apelul declarat de procurorul în Procuratura Cimişlia Borodin Alexandra, împotriva sentinței Judecătoriei Cimișlia din 26 mai 2026 cu menținerea hotărârii atacate, reţinând în acest sens că această sentință este una legală şi întemeiată, iar prin urmare careva temeiuri de casare a sentinței nu au fost reținute.

În conformitate cu art.art.414, 415 alin.(1) pct.1) lit.c), 417-418, 422 Cod Procedură penală al RM, Completul de judecată al Curții de Apel Sud sediul Comrat,

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat apelul înaintat de către procurorul în Procuratura Cimişlia Borodin Alexandra.

Se menține sentința judecătoriei Cimișlia din data de 26 mai 2026 pe cauza penală în privința lui Busuioc Roman Ivan de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.201^1 alin.(2) lit.a^1) Cod penal.

Decizia este definitivă și executorie, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedinte de şedinţă, judecător: Judecător: Judecător:

HUDOBA Valeri COLEV Grigorii CHERDIVARA Dumitru